

Vilniaus Universiteto
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR POLITIKOS MOKSLŲ INSTITUTAS

TARYBOS VIRTUALAUS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS

2017-04-24 Nr. T-2017-09

Posėdžio pirmininkas: VU TSPMI direktorius prof. dr. Gediminas Vitkus.

Posėdžio sekretorė: VU TSPMI administratorė Indrė Jovaišytė.

Dalyvavo: Marijuš Antonovič, Justinas Dementavičius, Viktorija Gailiūtė, Dovilė Jakniūnaitė, Dominykas Kaminskas, Žilvinas Martinaitis, Vygantė Mizgerytė, Vitalis Nakrošis, Nerija Putinaitė, Deividas Šlekys, Ramūnas Vilpišauskas, Inga Vinogradnaitė, Gediminas Vitkus.

1. SVARSTYTA. dėl VU TSPMI rašto dėl valstybės finansuojamų pirmosios pakopos norminių kainų dydžio bei antrosios pakopos vietų perskirstymo LR Švietimo ir mokslo ministerijai
Laiškas pridedamas.

NUTARTA. Pritarti kandidatūrai (13 narių „už“).

Posėdžio pirmininkas

prof. dr. Gediminas Vitkus

Posėdžio sekretorė

Indrė Jovaišytė

VILNIAUS UNIVERSITETAS
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR POLITIKOS MOKSLŲ INSTITUTAS

Vokiečių g. 10, LT-01130 Vilnius
Tel. (5) 251 41 30
Faks. (5) 251 41 34
El. p. tspmi@tspmi.vu.lt
www.tspmi.vu.lt

Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijai

2017 04 24 Nr. 270000S-43

DĖL VALSTYBĖS FINANSUOJAMŲ PIRMOSIOS PAKOPOS NORMINIŲ KAINŲ DYDŽIO BEI ANTROSIOS PAKOPOS VIETŲ PERSKIRSTYMO

Atsižvelgdami į svarstomą aukštojo mokslo sistemos reformą, norėtumėme atkreipti dėmesį į vieną svarbų jos aspektą. 2017 m. kovo 23 d. buvo patvirtintos iki tol nesikeitusios pirmosios pakopos norminės kainos. Socialinių mokslų programų „krepšeliai“ yra mažiausi – 1268 eurai, o jų norminė kaina 2017 – 2018 m.m. dar sumažėjo. Be to, „krepšelio“ sandaroje nenumatytos lėšos infrastruktūros išlaikymui, jas universitetai gauna atskirai. Kaip žinoma, dėl išplėtos mokslinės infrastruktūros ir gausios nekilnojamo turto bazės tų lėšų Vilniaus universitete (VU) nepakanka, todėl šios išlaidos dengiamos iš „krepšelių“ lėšų. Tai sukuria situaciją, kuomet tiesioginėms studijų reikmėms – dėstytojų atlyginimams, programų administravimui, studijų šaltinių atnaujinimui lėšų nepakanka. Tokia situacija daro spaudimą priimti kuo daugiau studentų, o tai kelia iššūkių susijusių su auditorijų trūkumu, prastėjančia studentų motyvacija bei studijų kokybe. Svarbu atkreipti dėmesį ir į tai, kad stojančiųjų į universitetus bendras skaičius pastaraisiais metais mažėjo (praėjusiais metais stojančiųjų skaičius sumažėjo 10 proc.) taip pat mažėjo ir stojančiųjų į socialinius mokslus skaičius (2015 m. socialinius mokslus rinkosi 41 proc., o 2016 m. – 38 proc.)

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas (VU TSPMI) ilgą laiką yra viena geriausių socialinių mokslų mokyklų Lietuvoje. Pirma, mūsų politikos mokslų bakalauro programa daug metų yra populiariausių studijų programų pagal pirmąjį pasirinkimą dešimtuoke. Praėjusiais metais ji buvo populiariausia socialinių mokslų programa Lietuvoje. Ji užtikrintai pirmauja tarp kitų Lietuvoje vykdomų politikos mokslų programų ne tik pagal populiarumą tarp stojančiųjų, bet ir jų motyvaciją bei gebėjimus. VU TSPMI vidutinis konkursinis balas 2016 m. buvo aukščiausias tarp tokių programų Lietuvoje ir siekė 7,4, o antroje vietoje pagal balus esančios kito Lietuvos universiteto politikos mokslų programos vidutinis konkursinis balas siekė tik 5,5. Antra, VU TSPMI užtikrina puikią studijų kokybę (2013 m. išorinio vertinimo metu politikos mokslų bakalauro programa buvo įvertinta 22 balais iš 24), kuri traukia studentus, pasižymi gera studijų atmosfera, gyvybinga bendruomenine veikla ir aktyviomis viešomis diskusijomis, aukštais akademinio bendravimo standartais. 2016 m. VU studentų atstovybės vykdyta studentų apklausa parodė, kad VU TSPMI studentai savo studijų kokybę ir sąlygas vertina aukščiausiai iš visų VU padalinių. Trečia, mūsų turimais duomenimis VU TSPMI politikos mokslų bakalauro programos įsidarbinimo rodikliai yra aukšti, mūsų absolventų uždirbamas atlygis yra aukščiausias tarp socialinių mokslų programų Lietuvoje (remiantis žurnalo „Reitingai“ 2017 m. duomenimis bei instituto alumnų draugijos 2016 m. atlikta alumnų apklausa).

Remdamiesi įvardytais argumentais, atkreipiame dėmesį į tai, kad dabartinis socialinių mokslų valstybės finansuojamų pirmosios pakopos norminių kainų dydis yra nepakankamas kokybiškoms studijoms vykdyti, ir todėl siūlome padidinti norminės kainos dydį iki 1900 eurų, nes toks jo dydis šiuo metu būtų adekvatus kokybiškų

studijų poreikiams. Kartu siūlome numatyti kasmetinį vienam studijuojančiam skiriamos sumos indeksavimą, atsižvelgiant į infliaciją. Lėšų tokiam padidinimui šaltinis galėtų būti jau kurį laiką mažinamas valstybės finansuojamų studijų vietų skaičius socialiniams mokslams. Kartu turėtų būti padaryta tai, kas pradėta, bet nepabaigta dar paskutinės 2009 m. aukštojo mokslo reformos metu – įtvirtinta skaidri ir visiems universitetams vienodai taikoma eksploatavimo ir administravimo poreikių finansavimo iš valstybės biudžeto metodika, kuri adekvačiai dengtų tokius poreikius ir tuo pačiu stiprintų paskatas atsisakyti nereikalingo nekilnojamo turto, o reikalingą naudoti kuo efektyviau.

Taip pat palaikome siūlymą sudaryti sąlygas universitetams perskirstyti II pakopos valstybės finansuojamas vietas (VF) universiteto viduje tarp socialinių, humanitarinių ir technologinių mokslų, atsižvelgiant į jų populiarumą. VU patirtis rodo, kad socialinius ir humanitarinius mokslus magistro studijoms studentai yra linkę rinktis dažniau nei technologinius ar gamtos mokslus, kuriems skiriamos VF vietos lieka neužpildytos. Tokiu būdu dalis valstybės skiriamų lėšų yra tiesiog nepanaudojamos, o norintieji studijuoti socialinių ir humanitarinių mokslų magistro programose negauna VF vietų. VU TSPMI programos yra populiarios tarp stojančiųjų. Pageidavimų studijuoti instituto magistro programose yra daugiau nei VF vietų. Pageidavimų studijuoti VU TSPMI valstybės finansuojamose vietose skaičius visada viršija turimų VF vietų skaičių tris kartus (2013 m. – 3, 2014 m. – 4,9, 2015 m. – 3,6, 2016 m. – 3,5, o kai kuriose programose ir daugiau, pavyzdžiui, Tarptautinių santykių ir diplomatijos programoje į VF vietas priimta 11 studentų, o pageidavimų studijuoti joje buvo 94). Atkreipiame dėmesį, kad studentų pasitenkinimas studijomis šiose programose yra labai aukštas. VU socialinių ir humanitarinių magistro programų absolventų įsidarbinamumo rodikliai taip pat yra aukšti. Manome, jog šiose programose įgyjamas išsilavinimas suteikia naudą ir patiems studijuojantiems, ir yra svarbus visos valstybės bei visuomenės poreikių požiūriu. Todėl tikimės, kad įsiklausysite į mūsų siūlymus bei argumentus.

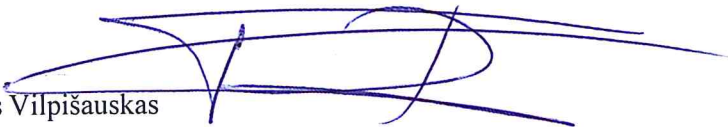
Jei norėtumėte socialinių mokslų situaciją bei aukštojo mokslo reformos kryptis aptarti detaliau, esame pasiruošę dalyvauti ir prisidėti savo ekspertize bei įžvalgomis.

Pagarbiai,

Prof. Gediminas Vitkus

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto Tarybos pirmininkas

Prof. Ramūnas Vilpišauskas

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius

Giedrius Dusevičius

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto Alumni draugijos Tarybos pirmininkas